

Tarım kredisi almak caiz midir?

Soru: Ekili veya dikili tarım alanları için tarlaya ipotek koymak şartıyla yüz bin TL faizsiz kredi veren, dosya masrafı talep eden ve ayrıca tarım sigortası yaptırmayı şart koşan bir bankadan bu parayı almak caiz midir?

Cevap

Fıkıhta muteber olan lafız değil; onunla kastedilen manadır.¹ Bundan dolayı faizli bir işleme başka bir isim vermekle o işlem faiz olmaktan çıkmadığı gibi faizsiz bir işleme de kredi adı verilmesi onu haram yapmaz. Fukaha faizi; “Bedelsiz olarak elde edilen her türlü fazlalık” olarak tarif etmiştir.² Buna göre banka örneğin yüz bin TL borç verip karşılığında aynı miktarı talep ediyorsa buna “faiz” demek mümkün değildir. Ayrıca bankanın vermiş olduğu hizmetler, kullandığı ekipmanlar vs. sebebiyle dosya masrafı alması caizdir. Kişi veya kurumun alacağı karşısında rehin talep etmesinde de bir beis yoktur.³ Ancak söz konusu işlemde banka, tarım sigortasını yaptırmayı şart koşturmaktadır ki fukaha karz/borç verme akdinde akdin doğal sonucu olmayan ve taraflardan birine menfaat sağlayan bir şartın ileri sürülmesinin haram olduğunu ifade etmiştir.⁴ Buna göre, faizsiz bir bankanın/katılım bankasının akdin haram olmasına sebep olan şartları ileri sürmeden faizsiz bir şekilde borç vermesi, bunun karşılığında dosya masrafı ve rehin talep etmesi caizdir. Tarım sigortası yaptırmayı şart koşması ise caiz değildir.

1. Hocaeminefendizâde Ali Haydar Efendi, *Dürrü'l-Hükkâm Şerhu Mecelleti'l-Ahkâm* (İstanbul: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2020), 1/45.

2. İbn Kemâl Paşa, *Risaletun fi Beyâni Hakîkati'r-Ribâ (Mecmû'u'r-Resâil İçerisinde)* (Dâru'l-Lübâb, 2018), 3/102.

3. Burhanuddîn el-Merğînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî* (Karaçî: Mektebtu'l-Büşrâ, 2021), 4/179.

4. Muhammed Emin İbn Abidin, *Raddu'l-Muhtâr ala'd-Durri'l-Muhtâr* (Beyrut: Dâru'l-Marife, 2015), 7/539.